

**PROJEKTO, TEIKIAMO NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ
PREVENCIJOS PROJEKTŲ IR BENDRUOMENIŲ INICIATYVŲ GEROSIOS
PRAKTIKOS KONKURSUI, PARAIŠKOS APRAŠAS**

1. Projekto pavadinimas. **SAUGI APLINKA – SAUGUS VAIKAS**

2. Informacija apie tai, kokiai paskelbtai konkurso temai skirtas projektas.
Projektas skirtas „**Saugios aplinkos švietimo įstaigose kūrimas**“ konkurso temai.

3. Projekto rengėjo (-ų) pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, banko sąskaita:

**Radviliškio raj. Šeduvos lopšelis-darželis, Šaltinio g. 7, Šeduva LT-82225,
Radviliškio raj. Tel./Fax: (8 422) 56244, (8 422) 56472, el.p.
seduvosdarzelis@gmail.com , Banko sąskaita: LT797181400001130298**

4. Informacija apie projektą:

4.1. projekto pradžios data (metai-mėnuo-diena), (numatoma) projekto pabaigos data (metai-mėnuo-diena);

Projektas yra tęstinis, pradėtas nuo 2015 metų ir vykdomas 2017/2018 m. m.

4.2. informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos ir (arba) nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų skaičiaus ar nusikaltimų baimės mažinimo;

Šiandieninėje visuomenėje, viena iš aktualiausių problemų yra vaikų, jaunimo ar visos visuomenės užimtumo organizavimas. Kryptingas ir prasmingas vaikų, jaunimo užimtumas yra stipri nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos priemonė. Bet kokios veiklos organizavimas, ypač vaikams kartu su suaugusiais ar jaunimui jiems aktualia tema, mažina jų išitraukimą ar net minčių sutelktumą neigiamai veikai. Atsižvelgiant į šiuos principus Šeduvos lopšelio-darželio vienas iš veiklos uždavinių yra kurti saugią aplinką, skatinant vaikų užimtumą, organizuojant patrauklias ir inovatyvias veiklas įstaigoje ir už jos ribų.

4.3. informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie gyventojų informuotumo apie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją didinimo;

Projekto metu organizuojamas sistemingas ir nuoseklus darbas, įtraukiant kuo daugiau įstaigos bendruomenės narių, socialinių partnerių, skatinant jų užimtumą įvairiomis organizuojamomis veiklomis, renginiais ar kitokiomis priemonėmis. Taip kuriant saugią aplinką ir už įstaigos ribų.

4.4. esamos situacijos (problemos) analizė;

Kiekvienas asmuo - tiek suaugęs, tiek mažas nori jaustis ir būti visada saugus. Ugdymo įstaigose svarbu užtikrinti vaikams saugią aplinką, kad padėtų vaikui intuityviai suvokti, kad jis yra saugus, apsaugotas nuo pavojų. Ten kur saugiai jaučiasi vaikai, savaime saugūs bus ir tėvai (globėjai, rūpintojai). Saugi aplinka užkerta kelią įvairiems neigiamiems faktoriams bei įvykiams. Saugumas yra susijęs su emocijomis vaikų, darbuotojų, tėvų gerove, jų tarpusavio santykiais. Saugios aplinkos įstaigoje kūrimas apima glaudžiai tarpusavyje susijusius, integraliai veikiančius komponentus: darželio veiklą ir valdymą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, pozityvaus įstaigos mikroklimato kūrimą, vaikų pozityvių vertybių formavimą ir tėvų (globėjų, rūpintojų)

įtraukimą/įsitraukimą į prevencines veiklas. Saugaus eismo prevencija, saugios aplinkos kūrimas bus sėkmingi tik visų bendruomenės narių pastangomis.

Šeduvos lopšelio-darželio iniciatyva į saugios aplinkos kūrimą įtraukiami ir socialiniai partneriai: Šeduvos gimnazija, Šeduvos kultūros ir amatų centras, Šeduvos globos namai, Šeduvos biblioteka. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais užtikrina sėkmingą saugios aplinkos tikslo siekimą. Saugios aplinkos kūrimas – visos visuomenės bendras interesas, kryptinga veikla ir atsakomybė už augantį vaiką.

4.5. projekto tikslas (-ai);

Kurti eismo požiūriu saugią aplinką įstaigoje ir už jos ribų, organizuojant įvairias užimtumo formas vaikams ir visai įstaigos bendruomenei.

4.6. projekto uždaviniai:

- įsirengti saugaus eismo kiemelį įstaigos teritorijoje;
- įsigyti saugaus eismo liemenes, užtikrinant vaikų saugumą ekskursijų ir išvykų metu;
- įsirengti pėsčiųjų perėją prie darželio teritorijos;
- įsigyti mokyklinį autobusiuką, kurio pagalba ugdytiniai galėtų saugiai atvykti į darželį ir pasiekti namus;
- organizuoti masinius renginius bendruomenei, į kuriuos įtraukti policijos pareigūnus, siekiant užtikrinti dalyvių saugumą ir didinant pasitikėjimą teisėsaugos institucijomis;
- skatinti bendravimą ir bendradarbiavimą tarp šeimos ir įstaigos;
- bendraujant su socialiniais partneriais vaikams pateikti įdomius ir patrauklius užsiėmimus.

4.7. teorinis pasirinkto prevencijos būdo ir priemonių pagrindimas;

Bet kokia įdomi veikla užtikrina mažesnę nusikalstamumą. Sutelktumas bendrai veiklai, skatina bendruomenę bendradarbiauti ir pasiekti geresnių rezultatų. Juk net ir socialinės rizikos šeimos dalyvaudamos kartu su vaikais organizuojamose veiklose bus atitraukiamos nuo neigiamų įpročių. Tuo pačiu tėvai įgys pozityvios tėvystės įgūdžių, nes išmoks kartu su vaikais aktyviai leisti laisvalaikį.

4.8. nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos mechanizmo (-ų), naudojamų projekte, aprašymas;

Šeduvos lopšelis-darželis inicijuodamas šį projektą skatina bendruomeniškumo jausmą ir palaiko iniciatyvas dalyvauti saugios aplinkos kūrime. Stengiamasi, kad kuo daugiau asmenų įsitrauktų į organizuojamas veiklas, plėstų savo žinias apie saugų elgesį gatvėje, kelyje, namuose ar viešose vietose.

Galvojame, kad dar vienas iš esminių mechanizmų išryškėjantis šiame projekte yra policijos ir bendruomenės bendradarbiavimas. Policijos pareigūnų dalyvavimas veiklose bei susitikimuose, tarsi atskleidžia bendruomenei, ypač vaikams, gerosios praktikos pavyzdį. Vaikai per konkrečias improvizuotas veiklas su policijos pareigūnais, veikdami kartu, skatina pasitikėjimą teisėsauga bei įgyja žinių apie saugumą.

O koks svarus atlygis ir motyvacija, kuomet organizuotos veiklos eigoje, dalyviai yra apdovanojami saugaus eismo liemenėmis ar atšvaitais. Tokiu būdu ne tik motyvuojama bendruomenė, bet ir skatinama kuo aktyviau dalyvauti veiklose.

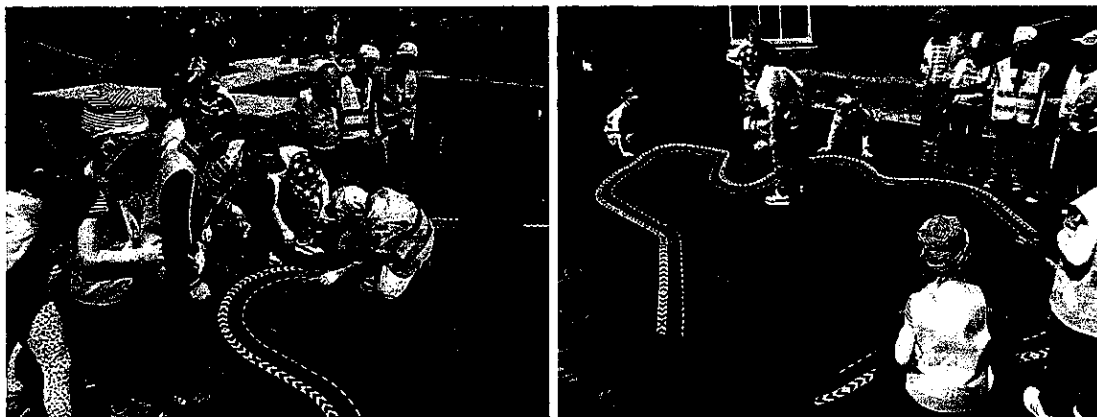
4.9. projekto veiklos (priemonės);

Projektas įgyvendinamas taikant šias priemones:

- **Edukacinių erdvių kūrimas.**

„*Mini auto trasa*“ Šeduvos lopšelio-darželio lauko aikštyne buvo įrengta edukacinė erdvė - „*Mini auto trasa*“, kurią padovanojo įstaigos rėmėjai iš Vokietijos. Pirmieji ją apžiūrėjo ir išbandė

priešmokyklinio amžiaus vaikai, vasaros stovyklos „Ant drugelio sparnų“ dalyviai. Direktorė D. Staškūnienė ir priešmokyklinio ugdymo pedagogė R. Daukšienė pasiūlė pažaisti mini viktoriną saugaus eismo tematika. Vaikai linksmi atsakinėjo į nesudėtingus klausimus saugaus eismo tematika, džiaugėsi teisingais atsakymais. Taip pat daug teigiamų emocijų patyrė žaisdami mažais lenktynių automobiliais, lekiančiais įspūdinga trasa. Vėliau šia nauja edukacine lauko erdve džiaugėsi jaunesnieji darželio vaikai, kurie taip pat prieš žaisdami prisiminė saugaus elgesio taisykles gatvėje. Taigi ši edukacinė erdvė „Mini trasa“ puiki priemonė vaikams smagiai žaisti lauke šiltu oru, o taip pat pasimokyti, pakartoti saugaus elgesio taisykles.

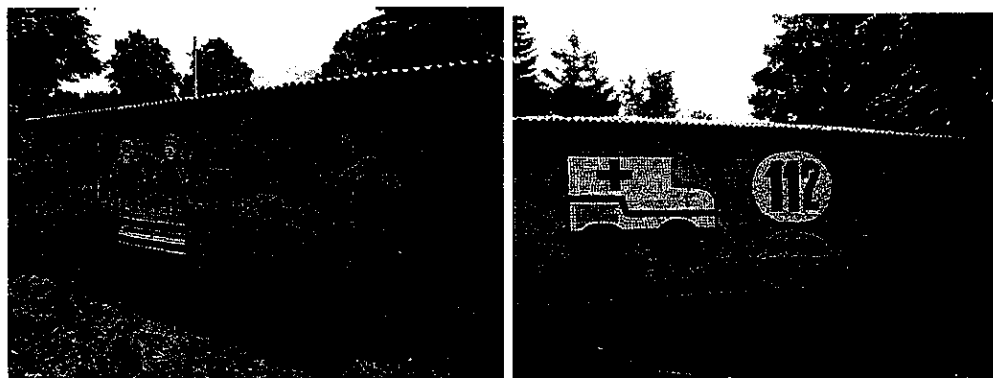

„Saugaus eismo personažo Katino buveinėje“. Saugaus eismo personažas Katinas Šeduvos lopšelio-darželio saugaus eismo kiemelyje pakvietė ne tik Šeduvos lopšelio-darželio bendruomenę, bet ir Šeduvos gimnazijos pradinį klasių mokinius bei mokytoją A. Poškienę į edukacinės personažo „Katino“ pavėsinės atidarymo šventę. Pavėsinę puošė personažo paveikslėliai kartu su kelio ženkliais. Į renginį Katinas atvyko dviračiu, papasakojo, kokių saugaus eismo taisyklių reikia laikytis. Artėja vasara, prasidės atostogų metas, dauguma vaikų, paauglių važinėsis dviratukais. Todėl būtina, kad jie būtų mandagūs ir pakantūs vieni kitiems. Kur ir kada galima važiuoti dviračiu priminė Katinas. Vaikai buvo nustebę sužinoję, kad prižiūrimi tėvelių, tinkamai apsirengę (šalmas, liemenė) gali važiuoti net tolimus atstumus. Nesilaikantis kelių eismo taisyklių dviratininkas rizikuoja ne tik tuo, kad jam gali tekti mokėti baudą - jis kelia pavojų savo bei kitų eismo dalyvių gyvybei ir sveikatai. Vaikams ir jaunimui dviratis suteikia savarankiško judėjimo laisvę ir iš esmės padidina ir pajvairina jų veiklos galimybes. Tai buvo puiki proga prisiminti, išmokti, pakartoti saugaus eismo taisykles. Visiems dalyviams Katinas dalijo atšvaitus, kad vasaros vakarais jie taip pat būtų matomi kelyje. Visi privalo elgtis taip, kad niekas nebūtų sužeistas, niekam nekiltų pavojus, kad kiti eismo dalyviai galėtų judėti laisvai.

„Saugus eismas ir ekologija“. Šeduvos lopšelio-darželio bendruomenė visus metus rinko plastikinius kamštelius. Vaikai rūšiavo pagal spalvas, o suaugusieji – sukūrė ant pavėsinių sienų

žaismingus, spalvingus paveikslus saugaus eismo tema, kurie džiugina kiekvieno akį, kuris tik užsuka į lopšelių-darželį. Tai ne tik švaresnės aplinkos išsaugojimas, išteklių panaudojimas, bet ir vizualinės saugios aplinkos kūrimas, ugdantis mažųjų saugaus elgesio gatvėje įgūdžius., o suaugusiems vaizdžiai primenantis eismo taisyklių svarbą.

- **Parodos įstaigos teritorijoje ir už jos ribų.**

Plakatai saugaus eismo tema. Šeduvos lopšelio-darželio darbuotojai organizavo kūrybinių darbų-plakatų saugaus eismo tema parodą. Ją paviešino ant darželio tvoros, kad visi eismo dalyviai, pravažiuojantys ar atvykstantys, geriau prisimintų kelių eismo taisykles. Taip pat organizuojamos piešinių parodos ir miesto aikštėje. Kurioje visuomenė gali pasidžiaugti vaikų kūrybiniais darbais, bei tokiu būdu stengiamasi ir visuomenei priminti saugaus eismo taisykles.

- **Veiklos kartu su socialiniais partneriais: pratybos, žygis.**

„Civilinės saugos pratybos – Gaisras darželyje“. Šeduvos lopšelyje-darželyje vyko civilinės saugos funkcinės pratybos „Gaisras darželyje“. Šiomis pratybomis siekiama tobulinti praktinius įgūdžius, evakuojant lopšelio-darželio ugdytinius ir darbuotojus gaisro atveju. Darbuotojai ir vaikai iš lopšelio-darželio pastato sėkmingai evakavosi per atsarginę evakuacinę išėjimą ir susirinko ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytoje vietoje, sporto aikštyne. Čia jų laukė įdomus Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos vyr. inspektoriaus Donato Stakvilevičiaus bei Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Šeduvos komandos narių gaisro gesinimo priemonių pristatymas. Pareigūnas pasakojo ir pademonstravo, kaip naudotis gaisriniais gesintuvais. Vaikai buvo susidomėję atvykusiais ugniagesiais gelbėtojais, kurie supažindino su gaisrine technika ir įranga. Jie turėjo galimybę apžiūrėti gelbėtojų gaisrinius automobilius iš vidaus. Pratybose dalyvavo pedagogai, ugdytiniai, administracijos ir techninio personalo darbuotojai. Evakuacijos metu paaiškėjo, kad įstaigos bendruomenės nariai yra susipažinę su evakuacijos planu, žino, kaip elgtis išgirdus pavojaus signalą, kokia kryptimi išeiti. Šios pratybos – tai dar vienas svarbus žingsnis į

gebėjimą užtikrinti visapusį vaikų saugumą, mokėjimą saugiai gyventi ir atsakingai elgtis iškilus pavojui.

„Dviračių žygis“. Šeduvos lopšelio-darželio bendruomenė kiekvienais metais organizuoja jau tradicija tapusiu dviračių žygį. Gerai nusiteikę žmonės, pabendrauja, puikiai praleidžia laiką ne tik su šeima, bet ir kitais pažįstamais. Šis renginys turi ir savas tradicijas. Važiuodami dviračiais kartu būryje, atkreipiame dviratininkų dėmesį į dviračių eismo taisyklių reikalavimus, į dviratininkų saugumą. Žygio metu dviratininkų saugumą užtikrina Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Radviliškio rajono policijos patruliai. Visuomet aplankome RTVMC Šeduvos technologijų ir verslo mokymo skyriaus žirgyną. Žirgyno trenerė Inga Gailiuvienė su savo komanda kiekvienais metais paruošia programą. Žygis įtraukia vis daugiau ir daugiau ne tik Šeduvos lopšelio-darželio bendruomenės narių, bet ir taip pat socialinių partnerių atstovus.

- **Išvykos ir ekskursijos.**

Užtikrinant vaikų saugumą išvykų metu buvo įsigytos saugaus eismo liemenės bei mokyklinis autobusiukas.

Labai svarbu, kad saugaus eismo kelyje būtų mokoma nuo pat mažens. Pirmieji eismo mokytojai, be abejo, yra tėvai. Vėliau, vaikui atėjus į darželį, mokyklą, didelis vaidmuo tenka ir švietimo įstaigoms, kurios yra vienos svarbiausių institucijų, ugdančių saugų eismo dalyvį. Kad būtume saugūs kelyje į darželį ir iš jo, skatiname visus eismo dalyvius būti drausmingais ir atsakingais už savo elgesį kelyje visus metus. Šeduvos lopšelis-darželis šiais mokslo metais gavo naują mokyklinį autobusą, vaikų pavežėjimui iš kaimo vietovių. Važiuojantys autobusu vaikučiai vilki ryškiomis šviesą atspindinčiomis liemenėmis. Juos lydintys pedagogai taip pat dėvi šviesą atspindinčias liemenes. Vaikai nuolat mokomi saugiai įlipti į autobusą, išlipti, prisisegti saugos diržais, kad kelionė būtų saugi. Taip užtikrinamas vaikų saugumas išvykų, ekskursijų metu.

- **Saugaus privažiavimo prie darželio kūrimas.**

Jau ne vienerius metus Šeduvos lopšelis-darželis susiduria su aktualia problema, užtikrinant vaikų saugumą, tai privažiavimu prie įstaigos ir saugiu vaikų atvedimu į ugdymo įstaigą. Įstaiga teikė prašymą pėsčiųjų perėjos įrengimui. Ši problema išsprendė, kuomet prie įstaigos teritorijos buvo įrengta pėsčiųjų perėja ir greitį mažinantys kalneliai. Šiuo metu jau ir vaikai ir suaugę gali saugiai, laikantis saugaus eismo taisyklių, atvesti mažuosius ugdytinius.

- **Improvizuoti renginiai su policijos pareigūnais.**

Šeduvos lopšelyje-darželyje vaikus aplankė Radviliškio r. PK bendruomenės pareigūnas Aivaras Kardašius. Mažieji kartu su pareigūnu bei mėgstamu personažu Kempiniuku žaismingai ir linksmi pakartoto saugaus elgesio kelyje taisyklės edukacinėje pramogoje „Būk saugus, būk atsargus“, kurią organizavo priešmokyklinio ugdymo pedagogė metodininkė Rita Daukšienė. Smagu buvo aptarti kelio ženklus, mokyti Kempiniuką pereiti saugiai gatvę, pakartoti šviesoforo spalvų reikšmes. Taip pat A. Kardašius priešmokyklinukams padėjo suprasti, kodėl reikia turėti atšvaitą tamsiu paros metu, kaip jį segėti. Vaikai papasakojo, kad labai mėgsta važinėti dviratukais. O ar galima šešiamečiams važinėti gatvėje? Ir į šį klausimą aiškiai, konkrečiai mažiesiems atsakė policijos pareigūnas. Galima keliauti ir važiuoti tinkamai paruoštu dviratuku ir tik su suaugusiuoju: mama, tėčiu ar auklėtoja.

Šeduvos lopšelio-darželio ir pačius mažiausius ugdytinius aplanko policijos pareigūnai. Ankstyvojo amžiaus grupėje buvo suorganizuotas praktinis užsiėmimas „Mažoji eismo abėcėlė“, kuriame grupės vaikučiai, jų tėveliai, Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato, Radviliškio rajono policijos komisariato reagavimo skyriaus vyriausioji patrolė Eglė Kazbarienė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė, dietistė Rita Tamošiūnaitė. Užsiėmimo tikslas - ugdyti saugaus eismo pradinius įgūdžius, mokyti vaikučius saugaus elgesio gatvėse, keliuose, ugdyti savisaugos jausmą. Vaikus policijos pareigūnė supažindino su saugos liemenėmis, mokė jas apsivilkti. Į užsiėmimą atskubėjo projekto personažas KATINAS kartu su lopšelio-darželio direktore Daiva Staškūniene ir darbuotojomis. Katinas ugdytinius supažindino su šviesoforo spalvomis, paskui vaikučiai padedami suaugusių dalyvių spalvino šviesoforą. Užsiėmimo pabaigoje visi buvo nustebinti dovanėlėmis, kurios padės būti saugiems ir matomiems kelyje.

4.10. projekto vykdytojai;
Šeduvos lopšelis-darželis

4.11. projekto dalyviai (tikslinė grupė);
Šeduvos lopšelio-darželio bendruomenė: pedagogai, įstaigos darbuotojai, ugdytiniai ir tėvai.

4.12. vykdymo vieta;
Šeduvos darželio-lopšelio teritorija bei Šeduvos miestas.

4.13. projekto partneriai, rėmėjai, jų įsitraukimas įgyvendinant projektą;
Projekto partneriai: Šeduvos gimnazija, Šeduvos biblioteka, Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Radviliškio rajono policijos komisariato pareigūnai, Šeduvos globos namai, RTVMC Šeduvos technologijų ir verslo mokymo skyriaus žirgynas.

4.14. projekto rezultatai:
Projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant su socialiais partneriais, į veiklas įtraukta didžioji dalis bendruomenės narių: visi ugdytiniai, pedagogai, darželio darbuotojai, dalis tėvų. Sukurtos saugios aplinkos darželio teritorijoje, skatinančios vaikus saugiai veikti jose. Paskirtu mokykliniu autobusiuku užtikrintas vaikų saugumas išvykų ir ekskursijų, pavėžėjimo į darželį metu. Aprūpinta visa darželio bendruomenė saugaus eismo liemenėmis bei kita atributika, susijusia su saugiu eismu (kepuraitės, atšvaitai). Panaudojant metodus ir priemones visuomenėje organizuotas prevencinis darbas, įtraukta daug dalyvių į projektą, taip suteikiant galimybę veikti tikslingai ir mažinti nusikalstamą veiklą. Vaikai buvo ugdomi veikti saugiai priimtinais metodais: pokalbiai, išvykos, susitikimai su policijos pareigūnais, parodos, aktyvios veiklos.

4.15. paaiškinimas, kodėl projektas gali būti vadinamas naujovišku pagal savo metodus ar priemones;

Įgyvendinant šį projektą stengiamasi eismo saugumą integruoti į kitus ugdymo dalykus. Kadangi įstaiga aktyviai dalyvauja ir ekologiniuose projektuose, tad saugumas pasireiškia ir ekologijoje. Viena iš veiklų tai Šeduvos lopšelio-darželio pavėsinių apipavidalinimas saugaus eismo

tema. Taip pat projekto metu buvo stengiamasi organizuoti užsiėmimus, kurių metu buvo demonstruojami saugaus elgesio modeliai, panaudojant modeliuojamą eismo aplinką. Tai ir improvizuotas gaisras darželio teritorijoje, bei susitikimai su policijos pareigūnais. Kadangi įstaiga lanko nemažai ugdytinių iš socialinės rizikos, socialiai remiamų šeimų, manome, kad jų tėvų įtraukimas į aktyvią bendrą su vaikais veiklą mažina neigiamų reiškinių pasikartojimus, moko būti atsakingais. Dalyvavimas bendrose aktyviose veiklose ne tik skatina sveiką gyvenimo būdą, bet ir suteikia pasitikėjimą savo jėgomis, stiprina pozityvias nuostatas, įgalina šeimas keisti gyvenimo būdą.

4.16. paaiškinimas, kodėl projektą būtų galima įgyvendinti kitame kontekste (pavyzdžiui, kitoje savivaldybėje, šalyje), įskaitant informaciją apie tai:

4.16.1. kaip ir kieno šis projektas buvo (yra) finansuojamas;

Projektas vykdomas panaudojant įstaigos lėšas, rėmėjų lėšas bei žmogiškuosius išteklius.

4.16.2. kokios buvo (yra) projekto su finansais, medžiagomis ir žmogiškaisiais ištekliais susijusios išlaidos:

Saugaus eismo kiemelio įrengimas – 300 EUR.

Saugaus eismo liemenių įsigijimas – 200 EUR.

Dviračių žygis – žmogiškieji ištekliai, rėmėjų lėšos bendriems pietums.

Pereijos ir saugumo kalnelių įrengimas – Radviliškio kelių tarnybos lėšos.

Mokyklinis autobusiukas – Skirtas Švietimo ir mokslo ministerijos pagal pateiktą paraišką.

Improvizuoti renginiai su policijos pareigūnais, gaisrininkais – žmogiškieji ištekliai.

Parodos įstaigos teritorijoje ir už jos ribų – žmogiškieji ištekliai.

Mini auto trasa – rėmėjų lėšos, žmogiškieji ištekliai.

4.17. Kur galima rasti daugiau informacijos apie projektą? Pateikiamos nuorodos į projekto svetainę ar internete esančius pranešimus bei publikacijas apie projektą (įskaitant užsienio kalbomis);

Informacija apie veiklas viešinama Šeduvos lopšelio-darželio internetiniame puslapyje [https://www.seduvosld.radviliskis.lm.lt/](https://www.seduvosld.radviliskis.lm.lt;); [http://www.radviliskis.lt/](http://www.radviliskis.lt;); <http://radviliskisvsb.lt/>; www.radviliskionaujienos.lt/.

4.18. kita svarbi, su projektu susijusi, informacija.

Šeduvos lopšelio-darželio
Direktorius pavaduotoja ugdymui
vaduojanti direktorių

Aldona Jurelevičienė